

ՊԱՅՄԱՆՔ

ՊՈՒԼԱՐԻՍ

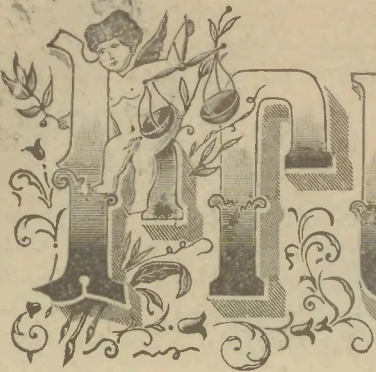
Տարեկան . 12 Ձր.
Վեցամսեայ . 6 "

ԱՐՏԱՍԱՀՄԱՆ

Երկու քիւ մեկ ծառով
Տարեկան . 14 Ձր.
Վեցամսեայ . 7 "

ԱՄԵՐԻԿԱ

Տարեկան 2.60 Տօյաւ
Վեցամսեայ 1.50 "
Կ Ա Ն Խ Ի Կ

Լ Ր Ա Գ Ի Ր

Ա Ջ Գ Ա Յ Ի Ն Ե Ի Ք Ա Ղ Ա Ք Ա Կ Ա Ն

ԿԸ ՀՐԱՏԱՐԱԿՈՒԻ ԱՄԵՆ ԶՈՐԵՔՇԱԹԻ ԵՒ ՇԱԲԱԹ

Ծրանշարի տողը
20 ամսեայով

ՀԱՍՏԵ

Rédaction du journal

„Iravounk“

VARNA (Bulgarie)

Редакция

на ВѢСТНИКЪ

„Иравункъ“

ВАРНА (България)

Գրոշքիւք Լու
չեմ տրուիր

ԼՈՅՑ ՏԵՍԱԻ

Թ Ի Ա Պ Ա Ր Տ Ի

Ա. հատորը. իսկ Բ. հատորին՝ որ առաջինին գրեթէ կրկին մեծորիշմը կոչուեալ, 200 էրեսէն աւելին տպագրուած է:

ԵՐԿՈՒ ՀԱՏՈՐԻՆ ԳԻՆԸ 2 ՅՐԱՆՔ

Բ. հատորին յրանաշէն վերջ գինը պիտի աւելցնենք. քայքայ որունք որ կանոնաւ եւ աժան ստանալ կոչուեն, այժմէն 2 ֆրանք մեզ դրկելու են, վստահ ըլլալով թէ Առաջին հատորը անմիջապէս կատարուեալ եւ Բ. ալ ոչ այնքան ուշ:

10 օրինակի դրամ դրկողը 11 օրինակ կատարուայ:

ՅՈՒՄԱՆ ԽԱՂԱՂԱԾ

Շուկայի մէջ անցեալ ամառ սկսած կռիւնքը՝ որ ախարի տաղտակացոյցին մեր ընթերցողներն ալ, զոհացոյցիչ ու խաղաղ վերջաւորութեան մը յանգած են, Մեզ զրկուած տեղեկագրներէ հաստատեցինք թէ՛ կուսակցական ցած հաշիւներով մատնիչ վարժապետը Շուկայ պաշտօնի կոչող նախկին երկու հոգաբարձու-խրաւրները ամօշտահար եղած են իրենց սխալ քայլին հետեւանօք չսրահար պարտուելուն պատճառաւ: Այսպէս:

1) Շուկայիք իրենց կուսակները Ազգային վարժարան չէն զրկած՝ որչափ ատեն որ Լեւոն Սարգիսեան հոն իբր վարժապետ մնացած է:

2) Խրաւր-Հոգաբարձու զոյգը իր համակիրները կորսնցուցած է եւ չէ յաջողած նոր ընտրութեանց մէջ:

3) Երկու կողմի ուսուցիչներուն պաշտօնական թուղթերը կրթական նախարարութիւնը ուղարկութեան առնելով, Տ. Աւան Տօնիկեանը եւ Տ. Յարութիւն Տուրսունեանը արտօնած է ուսուցչութեան. իսկ Լ. Սարգիսեանի գալով, սա որոշումը տուած է. «նախարարութիւնը Լեւոն Սարգիսեանը պարզապէս չարտօնել պաշտօն վարել ազգային վարժարաններու մէջ»:

4) Շուկայի կրթական տեսուչը Լ. Սարգիսեանի պնդումներուն

դէմ պատասխանած է. «Մեր վարժարաններու հիմքը դրուած են բարոյականութեան եւ հայրենասիրութեան վրայ. իսկ զուգարդաբար դասեր չէք կրնալ տալ. նախարարութեան բարձրագոյն հրամանն այն է որ դուք ոտք չը կոխէք ազգային վարժարաններու մէջ. վաղուքն ս'սնալ դուք գործ չունիք վարժարանի մէջ. եթէ հակառակը գործէք, վաղը ոստիկանով կուգամ, եւ ստիպեալ ձեզ աշակերտներու առջեւ խաղը ու խայտառակ ընելով դուրս կը հանեմ»:

5) Նորընտիր հոգաբարձուները վաւերացուած են նախարարութեանէն. եւ անոնք՝ եկեղեցոյ բակին մէջ թաղականութեան հաստատած առժամանակեայ վարժարանէն աշակերտները եւ նախկին ուսուցիչները, — Ս. Տօնիկեան եւ Հ. Գրիգորեան—փոխադրած են Ազգային վարժարան: Իսկ Լեւոն Սարգիսեան քանի մը շաբաթ Շուկայի փողոցները շրջելէ յետոյ, եկած է վառնա գինը Շուկայացոյց յանձնարարող ծանօթ խաչագող-ոճրագործին գիրքը հանգչելու:

Վերջապէս այժմ Շուկայ հանդարտած կերելի. եւ փոփոքելի է որ տաքցած զուլանները այլեւս պաղըշակին եւ ամէնը ձեռք ձեռքի տուած, աշխատին երկսիւս վարժարանին յառաջդիմութեան: Մեր առած տեղեկութեանց նայելով, հոն օգնական դասատուի մըն ալ պէտքը կայ, եւ այդ պէտքը ըստ ամենայնի կրնայ լրացնել Տ. Տուրսունեան:

սունեան, որուն պաշտօնավարութիւնը նախարարութիւնն արտօնած է, Նաեւ անոր պաշտօնը շարունակելը մասամբ գոհունակութիւն կրնայ պատճառել զտաքցած փոքրամասնութեան եւս, որ ինչպէս կ'իմանանք, նախկին խրաւր-հոգաբարձու զոյգին զբաղմունքը չուզեր եղեր վարժարանին եւ եկեղեցոյն նպաստել. եթէ այս օրը ստոյգ է, սա երկրորդ եւ մեծագոյն սխալը պիտի ըլլայ, որ կը նշանակէ իրենց կիրքին զոհել վարժարանին եւ մանկուոյն բարոյական յառաջդիմութիւնը: Տ. Տուրսունեան երկու կողմին ալ անհաճօյ ըլլալու բնաւ պատճառ մը չէ տուած. ուստի կը մնայ անոր վճարուելիք գոյլն ամսաթուական հայթաթութեամբ համեմատելու պահով, որով կը լրանայ ուսուցչի մը պակասը եւ վարժարանը կատանայ իր կանոնաւոր ընթացքը:

ԳՈՐԴՊԵՐ

ՕՐՈՒՄԱՆ ԲԱՂԱՔԱԿԱՆՈՒԹԻՒՆԸ

ՀԱՏԱՍՏԱՆ ՈՒ ՄԱԿԵԳՈՒՆԻԱ

Առջի օրը. հինգշաբթի, Բարիզի մէջ կայացած ըլլալու է Տէգուրնէլ Տը Գոնսդան Պառնին նախագահութեան ներքեւ զրուած այն մեծ միաժողովը, որուն զլիար ու պատակը պիտի ըլլար Հայաստանի ու Մակեդոնիոյ քրիստոնեաներուն ի նպաստ համակրանքի ցոյց մը արտայայտելու աւելի, մակեդոնական խնդրին հետ հայկական խնդրին ունեցած անբաժանելի հանգամանքը ի վեր հանել:

Արդարեւ, Մակեդոնական խնդիրը չէր որ վերակենդանանալու, վերջիշուելու համար, այժմ պէտք պիտի ունենար անպաշտօն անհատներու արտայայտութեանցը: Մակեդոնիոյ վրայ «Դեղին Գիրք»ը, զոր նախորդ շաբաթ հրատարակութեան տուած Յարանսայի արտաքին գործերու նախարար Մ. Տէլքասէ, բացորոշապէս, տիրականապէս անգամ մըն ալ կուգայ ցոյց տալ թէ վեց մեծ պետութեանց դիւանագէտները, շնորհիւ իրենց հեղափոխական գործակալներուն, լիովին վերահասու են Մակեդոնիոյ քրիստոնեաներուն վրայ գործուած բոլոր կեղեքումներուն կամ անիրաւ արարքներուն:

Միւս կողմէ, մակեդոնական տագնապը շատ ծանր նկատուած ըլլալու էր անշուշտ որ Ռուսիոյ արտաքին գործերու նախարար մը ձեռնուած ճիշդ մէջտեղը դէպի Վիեննա ուղեւորութեան մը ձեռնարկէր:

Ուրեմն, եթէ ի նպաստ Մակեդոնիոյ խնդրին կարգադրութեանը, մօտ ապագայի մէջ ունէ գրական ձեռնարկ տեղի չունենայ, այս անշուշտութիւնը աւելի արդիւնք պիտի ըլլայ պետութեանց միջեւ տակաւին տիրող անհամաձայնութեանց, որոնց 1895—96ին հայկական խնդրին կարգադրութեան մէջ զոհուեցաւ:

Բայց վերջապէս, մինչ հայկական խնդրին խօսքն իսկ պաշտօնական շըրջանակներու մէջ ընդլայնելու, Մակեդոնիոյ խնդիրը պաշտօնապէս, հանդիսաւորապէս սեղանի վրայ դրուած է: Յարանսայի արտաքին գործերու նախարար մը (ինչպէս այս էջերու մէջ Դեղին նոր Գիրքին վրայ տրուած տեղեկութիւններէն տեսնուեցաւ) կը հաստատէ Մակեդոնիոյ քրիստոնեայ ժողովուրդներուն թրքական լուծին ներքեւ կրած տառապանքներու բովանդակ իրականութիւնը ու բացէ ի բաց բոլոր չարիքներու հպատակահատու կը համարի Բ. Դուրը ու Սուլթանին քաղաքականութիւնը:

Մակեդոնական տառապանքներու տրուած այս պաշտօնական նուիրագործումը ինքնին Մակեդոնիոյ խնդրին համար յառաջդիմական քայլ մըն է:

Բայց Հայաստանը, հայերը. հայկական դժբախտութիւնները նուաճահարկու, նուաճ ծանօթ են ու կրեանէի խնդրին կարգադրութեան մէջ, Մակեդոնիոյ խնդրին ալ ստորագասուելու է հայկական խնդիրը: Ահա հարցը որ այս պահուստ ունէ հայու շրթները պիտի կիզէր:

Ճշգիւ, հինգշաբթի օրը Բարիզի մէջ տեղի ունեցած ճիւղիկներ (որոնց կը մասնակցին երեսփոխաններ ու նախկին նախարարներ) հայկական խնդրին ի նպաստ ալ ունէ կարգադրութեան մը անհրաժեշտ պէտքը պիտի հաշակէր:

Դժուար պիտի ըլլար ըսել թէ այդ հայաստաններու ազդ արարութիւնը պիտի կրնա՞ր ունէ արդիւնք տալ. հայկական հարցը, աւա՞ղ, այնպէս ծանր պարագաներու, կենսոտ շահերու կընդհարի քան մակեդոնականը: «Դեղին Գիրք»ը ցոյց կուտայ թէ, եթէ այժմ Մակեդոնիոյ ի նպաստ Պետութեանց մէջ գոնէ նախնական համաձայնութիւն մը կը տիրէ, պատճառն այն է թէ Յարանսայ, որ կրէտէի խնդրին կարգադրութեան մէջ ալ գերակշիռ դեր մը կատարեց, յաջողած է Ռուս

սիրոյ հետ նախ կատարեալ համաձայնութեան մը՝ յանգիլ յետոյ երկու զաշնակից պետութիւնները ջանացին աւստրոյի հետ ալ միաբանութեան գալ։

Բայց Հայկական խնդրոյն մէջ, Ֆրանսա մեծ դժուարութեանց կը բաղ-խի՝ աւելի քան բնաւ, այսօր Ֆրանսա իր արտաքին քաղաքականութեանը մէջ Ռուսիոյ հետ միաբանութեամբ կը գործէ։ Նոյնինքն ժողովար, այս համաբաւարար ընկերակցութեանը, որ 1896ին հայկական կոտորածներու բոլոր պատասխանատուութիւնը Ռուսիոյ կը վերագրէր, վերջերս Երեսփ. ժողովոյ մէջ իր մէկ ճառին մէջ Ֆրանսոս-ռուս զաշնակցութեան անհրաժեշտութիւնը վերջապէս կը զգուշացնէ։

Ուրեմն ի՞նչ է Ռուսիա, զոնք առայժմ, իրապէս իր քաղաքական դիտումներուն հակառակ կը համարի հայաբնակ նահանգներու բարեկարգութիւնը, Ֆրանսա պիտի համարձակէ՞ր օտար ժողովուրդի մը օգտին իր զինակցին հետ զօտուիլ։ Բայց մանաւանդ առանձին, առանց Ռուսիոյ օժանդակութիւնը վայելիլու—ինչպէս Մակեդոնիոյ համար—պիտի յաջողէ՞ր միւս պետութեանց մօտ իր ձայնը լսելի ընել։

ՀԱՆԳԱՆԱԿՈՒԹԻՒՆ

... Խմբագիր,

Հանգեցէ՛ք հրատարակել ձեր Պատ. Թերթին յառաջիկայ թուոյն մէջ Արթ. Տէր Սարգիս Ղարաբանի Հօր ձեռամբ Ռուսիոյ մէջ կատարուած հանգամանակութեան ներփակ ցուցակը։

ՑՈՒՑԱԿ

Արմաւիրէն	380	Բուպլի
Օտեսայէն	85	»
Պաթուկէն	27	»
Նովարոյսիաքէն	30	»
Էքսթերինօտարէն	335	»
Թիֆլիզէն	342	»
Ռաստովէն	189.50	»
	1388.50	»

ԾԱԽՍ	
Թաղ. Խորհրդ. Կողմանէ յանձնուած Տէր Սարգիս Հօր առ հաշիւ	150 Բուպլի
Տէր Սարգիս Հօր ներկայացուցած ընդհանուր ծախս	176.46 »
	221.46 »

Զուտ արդիւնք հանգանակութեան	
Բուպլի	1167.04
Ի դիմաց Թաղ. Խորհրդոյ Ատենադպիր Ատենապետ Ս. Գալստիէի	
Յ. Մ. Թովմասեան	6. Մ. Թովմասեան
Հանգանակիչ քահանայ Սարգիս Բախանայ Ղարաբան	
Վառնա, 28 Յունուար 1903	(Կնիք)

Դիտ. Խմբ. — Տեղւոյս Թաղ. Խորհրդը այս ամիսի հաշուեցոյցին հետ մեզ զրկած է նաեւ մանրամասն ցանկը սոյն հանգանակութեան մասնակցող ազգայնոց, որոնց նուէրներուն գումարը կը հասնի 1388.50 բուպլի։

Բայց խմբագրութեան հասած տեղեկութիւնները ու ժողովուրդին մէջ ծայր տուած տարաձայնութիւնը այն էր թէ ժապաւինեալ տեղեկին մէջ նշանակուած նուէրներու գումարը 4000 բուպլին կանցնի։

Ուստի մենք անձամբ դիմեցինք Տէր Սարգիս Հօր բացատրութիւն ուղղուելու մեզ ըստ բաւական համոզեց թէ ճիշդը իր ներկայացուցած ցանկն է, որուն գումարը 1388.50 բուպլի կը հասնի։ Իսկ ժապաւինեալ տեղեկին մէջ երեւցածը ձեւակերպական բան մըն է։ Տէր Սարգիս Հայրը աւելցուց նաեւ թէ՛ իր ցոյց տուած ցանկին ճշգրտութիւնը կարելի է հաստատել թէ՛ պաշտօնական նամակներով եւ թէ՛ նոյն իրատուներուն դիմում ընելով։

Տէր Սարգիս Հօր մեզ տուած այս բացատրութեան ճշգրտութեան մասին կասկած ունեցողները կրնան դիմել Թաղական Խորհուրդին ու տեղեկութիւն ստանալ։

Մակայն երկրորդ պարագայ մը կայ որ մեզ շատ տարօրինակ կը թուի այն է մեր կրօնական բարձրագոյն իշ-

խանութեան արտօնուած այդ հանգանակութեան «Ի նպաստ Վառնայի Որբանոցին» անունով տեղի ունեցած եւ ժապաւինեալ տեղեկին ալ այդ անուանով վաւերացուած ըլլալը։ Մեր տեղեկատուը այս բանը մեզ մատնա-նիչ կընէ ու իր տուած լուրին ճշմարիտ լինելուն ի հաստատութիւն կըսէ. «Եթէ չէք հաւատար րաւ իս, նայեցէ՛ք ժապաւինեալ տեղեկին տողին եւ վերջին երեւոյթը ու համոզեց թուող խորհրդ. Կործնութեան մէջ որբանոց չունէիք»։ արդեօք նո՞ր հաստատուեցաւ, եթէ ոչ, ձեր Թաղ. Խորհուրդը իր պաշտօնական նամակներով խաբած է թէ՛ Պատրիարքը եւ թէ՛ Վեհ. Կաթողիկոսը եւ այդ կերպով որբերու ամենը շահագործած։ Ահա այս մերկ իրողութիւնը հետաքրքիրներու զատողութեանը ու քննութեանը կենթարկենք. առ այժմ այսչափ։

ԹՂԹԱԿՑՈՒԹԻՒՆՆԵՐ

ԽԱՍԹՈՎՈ, 37 Յունուար

Այս տխուր ու մենաւորիկ քաղքին մէջ մօտաւորապէս 15—20 տունէ բաղկացած հայեր կը բնակին, որոնք առհասարակ արհեստաւոր դասակարգ մը կը կազմեն եւ քիչ շատ բարեկեցիկ վիճակ մը ունին՝ անշուշտ բաղ-դատելով զանոնք Պաշկարիտ ուրիշ քաղաքներու զաղթականութեանց հետ։

Եւ ամենէն աւելի՛ նշանակութեան ու գովեստի տեղ մը եթէ ունին, աւելի իրենց միայնակ, կոկիկ ու սիրուն վարժարանն է, որուն համար ամեն Խաղաղցի իր զին պարտք մը ըրած է չը խնայել ձեռքէն եկածը։

Երեւակայեցէ՛ք... ո՞վ կը հաւատայ թէ այսքան փոքր թիւով զաղթականութիւն մը անհամեմատ առաւելութեամբ բարձր եղած է մօտաւորապէս 400 հայ բնակչութիւն մը իր ծոցին մէջ սնուցանող քաղաքէ մը, որուն յաւիտեական յանկերքը կոխ եղած է, քայքայուած եղած է... մէկ խօսքով՝ զարհուրելի անկում եղած է ու կը շարունակէ ըլլալ։

Գլխի բան. եթէ Խաղաղի մէջ ամենէն շատ տասը տղայ թշուառ պիտի մնայ, երբ փակուած ըլլայ վարժարանը, մինչդէռ անոցին այդ թուոյն եռապատիկը... քառապատիկը... եւ աւելի։ Ուրեմն որքան անխիղճներ կան այդ 400 հոգի հայերու մէջ որ չեն քաղաքացիութեան տեղ ունի միեւնոյն արիւն, միեւնոյն սիրտ եւ միեւնոյն խիղճ կրող հայերու հետ...

Հա՛... իրաւ է, չը մոռնամ յիշատակելու թէ այդ 400 հոգին իր ծոցին մէջ սնուցանող ծովեզերեայ քաղաքը տարի մը առաջ 6000 ֆրանքի արժողութիւն մը ունեցող չէնք մը գնելու քաղքի մէջ ունեցաւ եւ աւելորդ տուրք վրայ հետեւեալ նշանաբանը դրաւ։

«Ապագայ վարժարան»։ Ահա այդ ծովեզերեայ քաղքին մէկ արտասովոր ձեւաւարկութիւնը։

Արտասովոր կըսեմ, որովհետեւ տարիներով եկեղեցին գոց կը պահէ ու չը մտածէր. արարիներով մանուկները փողոցէ փողոց թափառելու կուտայ ու չը խղճահարուիր. վերջապէս առանց հացի մնալ նախամեծար կը համարի, բայց իր կամքը տեղը տանելու տոնն ջանք չը խնայէր։ Տաճկի առաջին պէս «հէմ քէլ, հէմ ֆատուր»։

Ի՛հ, իրենց զաւակներու արիւնը թող իրենց վիզն ըլլայ, եւ թէ Խաղաղի զին զիններու հոգը թող անոնց գլխին թափուի, որպէս զի ամենանախ խղճահարուիր։

Թ. Գլխի

Յիւլիոյ, 27 Յունուար

Պաշկարիտ քաղաք հասաւ (ՅՈՅՈ) ԵԱՆԻՍՏԱՆ հայ թատերախումբը եւ երէկ Երեկոյ սկսաւ իր ներկայացումները «Լիւքսեմպուրկ» թատրոնին մէջ։ Առաջին անգամ ներկայացուցին «Իտին Սուրհանգլի» մեծ յաջողութեամբ։

Կր յաջաւոր թատերախումբը թէ հայերէն եւ թէ օտարազգիներէն քաղաքացիութիւն պիտի գտնէ, նկատելի անհրաժեշտ իր բարոյալից եւ լոյս տրամեցնող։

ԻՐԱՆԻՆԻՔի Դեկտ. 28ի թիւին մէջ, Կ. Պոլսոյ թերթերէն առնելով

Ա. ԵՐԵՎԱՆԵԱՆ (51)

ԹԻԱՊԱՐՏԸ

ՄԱՍՆ ԵՐՐ ԲԴ

ՇԱՔԻՐ ԲԱՇԱ

— Մտիկ ըրէ՛ք, Սերոր աղա՛, ըսաւ Շաքիր կեղծ ու խորամանկ ձեռով մը, անցեալ օրուան տեսակ-ցութեան մէջ չափազանց համակրելի եղաք ինծի. ասիկա կը խոստովանիմ, որովհետեւ ճշմարտութիւնը յայտնեցիք։ Ըսել կուզեմ թէ՛ շատ իրաւունք ունէիք արանձաւու ժողովուրդէն, որ իր գլուխն առել կերթայ եւ բնաւ չլսեր ձեր ձայնը։ Մանաւանդ ա՛յն կարգ մը խոտովարարներու ընթացքէն՝ որ անտանելի դարձած է անշուշտ, անանկ չէ՛։

Նախանկեց Սերոր աղան՝ որ վերջինգրութեամբ լեցուած էր իր անտուկին պատճառաւ, ա՛լ չկրցաւ գրաւել ինքզինքը։ Միթէ՞ աւելի զօրաւոր մէկը կար, որուն պիտի կոթնէր՝ իր գրամները չկորսնցնելու համար։ — Ոչ, չկար։ Ասիկա Շաքիր փաշան էր ու ինքն անոր գէմը կը գտնուէր։

— Փաշա էֆէ՛նտի, մըմնից Սերոր աղա, անցեալ օրուան մեր տեսակցութեան մէջ քաջուհեցայ բուն ճշմարտութիւնը յայտնելու, որովհետեւ մեր աղա-

ները կեղծաւոր ու երկու երեսանց մարդիկ են, մէկ կողմէն ձեր վստահութեան խօսքերը մտիկ կընեն, իսկ միւս կողմէն ալ խոտովարարներու հետ կը տանուէն ու պարծենդոտութեամբ կը պատմեն եղբւրսներէն։

— Իրաւ է... ձեր ազգին մէջ շատեր ատանկ են, Սերոր աղա՛, նկատել տուաւ զաղապարհ փաշան։ Վա՛նի որ այդպէս է, հիմակ ազատ էք ճշմարտութիւնը յայտնելու։

Սերոր աղան ակամայ շարժում մը ըրաւ ու իր շուրջը նայեցաւ. յետոյ յարեց.

— Երեք տարիներէ ի վեր խոտովութիւնը դուրս առել է... ա՛լ մեր մանուկն ուրացեր է բոլոր նահանգին մէջ։ Այս աղետալի խոտովութեան գլուխը կը գտնուէն ուսուցիչները...

— Ուսուցիչները... գոչեց Շաքիր բաշա։

— Այո՛։

— Որո՞նք են այդ ուսուցիչները։

— Փառք Աստուծոյ՝ չը կա՞ն։ Ինչու են։ Մանաւանդ սա խոտովարար Մ. Փոլթուկեանի տղակերտները...

— Ատոնց ցանկը կարո՞ղ էք պատրաստել։

— Կարող եմ։

— Խիստ լաւ է։ Կը յուսա՞ք որ այդ աշակերտներն իրենց վարպետին հետ թղթակցութիւններ ունենան։

— Ի հա՛րկէ։

— Կրնա՞ք ձեռք անցնել։

— Անպատճա՛ռ։

— Ինչպէ՞ս։

— Դիւրին է։ Տանջանքը մարդու օրէնքն է, կը օրհնեալ քաղաքներ տնտեսութեան ըլլան, ան տոնն աւելն քան կը խոստովանին։

— Գաւազանի՞ տակ։

— Այո՛, գաւազանի տակ։

— Լաւ է. թողունք ատրկաւ։ Կը յուսա՞ք որ երկընդունաւոր պահուած չըլլան քանի մը գոմիթաճիւններ...

— Ի՞նչ գիտնամ... հաւանական է... որովհետեւ դեռ ամիս մը չկայ որ դիտուս փորձանք մը պատահեցաւ։

— Ի՞նչ է...

— Անձանթիւն մէկը ներկայացաւ ինծի ու բռնու-թիւն բանեցնել ուղեց վրաս։

— Պատճա՞ռը։

— Պատճառը պարզ է. որովհետեւ կառավարութեան շահերը պաշտպանելու համարձակել էի։

— Այդ անձանթիւն չեղեցա՞ւ այլեւս։

— Ամենեւին։

— Ըսել է թէ՛ լուսնի զաշուողներէն էր։

— Այդպէ՛ս ըլլալու է։

Շաքիր փաշա ներքին ուրախութիւն մը կը զգար այդ ազդեցիկ հայուն տուած տեղեկութիւններէն։

— Շատ շնորհակալ եմ, Սերոր աղա՛, որ հարկ եղած ճշմարտութիւնները դուք ձեր բերնով խոստովանեցաք, ըսաւ Շաքիր փաշա։ Հիմակ կը խնդրէի որ վաղը գրէիք խոտովարար ուսուցիչներու ցանկն ու ինծի բերէիք։ Կըլլա՞յ։

— Ձեր բարձր վստահութեան հրամանին համաձայն՝ ամեն բան պիտի ընեմ, մըմնից Սերոր աղան ու՛ն անաղք շուրի մը պէս քծնելով՝ խոտովութիւն մը ըրաւ եւ մեկնեցաւ։

Շաքիր փաշա գլուխը շարժելով քաղաքանշեց.

— Հը՛րմ... վատ ազգի մը վատ մարդիկ, դուք

հրատարակած էիք թէ Թիֆլիսցի Ա. րամ անուն հայ երիտասարդ մը պուլ-կարական ձէսով պատկուած ըլլայ պուլկար աղջկան մը հետ։ Այս լուրը ճիշդ չէ։ Յիշեալ երիտասարդը, Արամ Պողոսեան, ամսոյս 20ին պատկուեցաւ թ. Բազարճըղ Պուլկարուհիին մը հետ հաւկական ձէսով. հայ քահանայի մը, Տէր Կարապետի ձեռքով։ Նոյնպէս դատարանի ալ դիմում եղած չէ։

ՀԱՆԳԱՆԱԿՈՒԹԻՒՆ

Ի ՆՊԱՍՏ

ԿՈՎԿԱՍԻ ՏԱՃԻԱՀԱՅ ԳԱՂԱԿԱՆԱՅ
ԹԵՖԼՈՆ (Ռուսմանիս)

Տեարք Վարդերես Իպրայիմեան 20 ֆր. Յակոբ Մ. Մեղրեան 7. Գրիգոր Մանիքա 6. Թորոս Հայկաթեան 5. Պողոս Ասլառեան 5. Առաքել Կարապետեան 5. Ստեփան Գլըճեան 5. Նազարէթ Փիլիպոսեան 5. Գէորգ Յովհաննէսեան 5. Անտրեայ Փիսոսքի 5. Գրիգոր Պ. Գասպար 5. Հաճի Յովհաննէս 4. Գէորգ Փիլիպոսեան 3. Տօնիկ Գրիգորեան 3. Միքայէլ Կարապետեան 3. Միքիթար Գրիգորեան 3. Մուշեղ Կարապետեան 3. Նազար Սէֆերեան 2. Յովհաննէս Լազար 2. Յարութիւն Տէր Կարապետեան 2. Զահարիա Մաֆիքեան 2. Ասատուր Յակոբեան 2. Մարտիրոս Յակոբչալ 2. Կիւրիղ Տէրտէրեան 2. Արսէնի Փոփովիչ 2. Նաչիկ Յայր 2. Հրեայ մը. Հ. Փարիզեան 3. Արթիւր Ալմայեան 2. Մ. Արսէնի 2. Արամ Մանուկեան 2. Բարեւէր Բումաճուհի մը 2. Նշան Բաֆայէլեան 2. Դուրիթ Ռաճաֆան 1. Գրիգոր Կարինա 1. Տիկին Իլինա Բուժմանուհի 1. Միքայէլ Նաչերեան 1. Մինա Անաստասի 1.

Գումար 127.

Ճրձօվայի (Ռուսմանիս) հայ պանդուխտները եւս իրենց մէջ հանգստեալութիւն ընելով խմբագրութեանս զրկած են արդիւնքը 110 ֆրանք զոր հանգանակիչ յանձնախումբին յանձնեցինք։

Տեարք Պետրոս Կարապետեան 10. Մինա 10. Բարսեղ Շաշեան 5. Արթիւր Թումանեան 5. Ներսէս Մելքոնեան 5. Նիկոտիմոս Գրիգորեան 5. Մանուկ Փոխանեան 7. Յովսէփ Մարգարեան 4. Գալուստ Թումանեան 4. Ղազար Պողոսեան 3. Գարեգին Ճիւղէկեան 3. Աւետիս Գալֆան 3. Նաչիկ Փանոսեան 3. Յակոբ Յովհաննէսեան 3. Ղուկաս Պատգեան 3. Աւո Գրոսեան 3. Վարդան Մուրաթեան 3. Պողոս Կարապետեան 3. Շահին Օհաննէսեան 3. Գրիգոր Կիրակոսեան 2. Աւագ Մարգարեան 2. Նիկոլոս Օհաննէս 2. Մ. Պաղտատար Մուրաթ 2. Նաչո Թումանեան 2. Մանուկ Գասպարեան 2. Միքայէլ Յարթիւր 2. Թումաս Մարտիրոս 2. Վարդան Նազար 2. Յովհաննէս Ղազար 2. Մ. Պողոս 70 տարեկան ծերունի 1. Սահակ Օհաննէս 1. Մկրտիչ Մուրաթեան 1. Օհաննէս Պողոսեան 1. Պողոս Գեորգեան 1. Գասպար Սէքոսեան 1. Քիւրտ Շաքիր 1. Հմայեակ Պալաճեան 1. Երանոս Պողոսեան 1.

Ռուսմանիս, Տէր Մկրտիչ քնիւ. Մոշիկեան 5 ֆր. Վառնայէն Տ. Պողոս Հայրապետեան 2 ֆրանք։

ԱՅԳԱՅԻՆ ԼՈՒՐԵՐ

Յունուար 22ին Եդեսիոյ մէջ վախճանած է Տ. Եօրէի եպիսկոպոսութեան, որ զրաւան ու իմաստասիրական իր մէկ քանի հեղինակութիւններով ծանօթ է։

— Երանուգէն օր մը առաջ Արեւածիւղիոյ Բարեգործական ընկերութիւնը նպաստի ներկայացում մը տուած է, որուն զուտ հասոյթը 9000 ֆր. եղած է։

— Պոլսոյ Մոռնաւիկայ օրաթիւք, որ Տպագրական թուրք առաջնութեան կողմէ աշխատ պատ. ճանիքով անպայման դադարումի դատապարտուած էր, սկսած է հրատարակուիլ։

— Մոռնաւիկայի վերջին թիւին մէջ կը կարդանք.

«Մէջմիածնէն յունվարի սկիզբը ներք Տփղիս վերադարձող մը, Մայր Աթոռի արդի վիճակին վրայ իր տպւոգութիւնը կը գրէ մեզի շատ անպատասխանելի. Այդ է պատճառը որ շուրջեցինք նոյնութեամբ հրատարակել այդ նամակը, որուն մէջ մեր գիտցածներուն անգամ մըն ալ կը պատահինք. այսինքն թէ կորուստ վարդապետ և յո. Եօրիմեան իրենց բոլոր կորուստը կը թափեն ի վեր հանելու վարչական անհեռաւորութիւնը. Այսինքն «կաթողիկոսէ աւելի կաթողիկոս» են, կըսէ նամակագիրը և կաւելցնէ թէ՛ ասոնց ներկայութիւնը ազատ ասպարէզ տուած է միացած երկրորդականներու ալ ակնյայտի զեղծումներ գործելու, զորս ծածկելու ճիգեր ալ չեն ըներ։ Յայտնի է որ ասոնք յաջողոր բն խաբէ և շահագործել բարեմտութիւնը նոյնիսկ Ս. Հայրապետին»։

— Պոլսոյ Ազգ. Հիւանդանոցի Հոգաբարձութեան առեւտրային Պ. Կիւրպէնեանի կողակիցը՝ Տիկին Վէրիկ Կիւրպէնեան ժանտառնեւ տով վարակուելով, վախճանած է. հանգուցեալը բարեգործ կեռջ համբաւ կը վայելէ։

— Իզմիրի վերաքննիչ Ատեանի Պատժական ճիւղը յունուար 20ին իր վճիռը տուած է անցեալ սեպտեմբեր ամսոյ մէջ Իզմիրցի Ժանօթ վաճառական Մաթէոս Պալեօզեանը սպաննողներու նկատմամբ մարդասպանը՝ կէտրիպար գիւղէն Պետրոս Ալիզօֆ՝ մահուան դատապարտուած է. մարդասպանին խոստովանութեանցը վրայ՝ իբր միջակիցներ ձերբակալուած են նաեւ Հայկ, ասոր կինը, Մարգար

ու Մինաս Հայկի մեղակցութիւնը միայն հաստատուած ըլլալով, նոյն դատարանը այս անհատն ալ ցկեանս բերդարգելութեան դատապարտած է։

— Ուստի մէջ, ի նպաստ կողմիսի Տաճկահայ գաղթականներուն Սարաճեան Սրբազանի հրաւերովը յունվար 4ին ժողով մը տեղի ունենալով, 500 տղար հանգանակուած է, և յոյս կայ որ 1000ի բարձրանայ։

— Տիկին Վ. Պ. Կիւրպէնեանի մահուան առթիւ, փոխան ծաղկեպսակի զանազան անձնաւորութեանց կողմէ Եւտի-Գուլէի Ազգ. Հիւանդանոցին տրուած նուէրներու գումարը 180 ոսկիի հասած է։

— Գարսի ազգային կալուածները՝ որ իբրեւ դպրոցական կալուածներ ուս կրթական նախարարութեան կողմէ գրաւուած էին, Տփղիսի բարձրագոյն դատարանը վճարած է Հայոց վերադարձնել, որով դատական ամբողջ ծախքերը նախարարութիւնը պարտաւորուած է վճարել։

ԻՐԱՆԻՆԻՔԻ ՊԱՏՄԱՍԽԱՆՆԵՐԸ

Տ. Գեղամ, Թիֆլիս. — Չարժեք աղտոտներու վայրահալութիւններովը զբաղելու զբաղեցնել մեր ընթերցողները։ Նաեւ տեղական ու մասնաւոր խնդիրներու եւ անձերու նկատմամբ գրուած երկար թղթակցութիւններ չենք հրատարակել, որովհետեւ թերթիս ծաւալը չենք կրնար հրատարակելու համար. մեղքը կուտ գրութիւնները կարճ, եւ միայն շեղելութիւնները պատկերացնող կտրուկ ոճով մը գրուած ըլլալու են։

ՍՆՐԱՔ ԱՂԱ

ալ հրէշներ էք, դուք ալ ստտիկելու արժանի էք, որովհետեւ երկրին գանձերը ձեր ձեռքին մէջ կը գտնուին, որովհետեւ իմ իղձերս դուք միայն կըրնաք լեցունել ու իմ բեռներս դուք միայն կըրնաք ծանրացնել։ Այն, ի՞նչ շուտ ջուրին երեսը կիսէք ձեր հոգեւոյն ամբողջ գաղտնիութեամբ... է՛հ, դուք ալ ձեր հաշիւը կ'աւելցէք իւր ժամանակը դայ։

Ու բարեկամութեան արտաբերութիւնը ձեռքն առաւ եղէգէ գրեցն եւ ահա՛ ինչ որ տեղեկագրից Բարձրագոյն Դուռը, ուղղեալ առ Վսեմ. Նպարդոս.

«... Տեղեկագրելով ձեր վսեմութեանը՝ կը փութամ յայտնել թէ կայսերական ծրագիրը կընայ գործադրուել ինչ ժամանակն ու վսեմի նահանգը կատարեալ անդորրութեան մէջ պիտի ըլլայ...»

«... Նաեւ տեղեւոյս խաւրս ըստած հայերէն Նախնայնց Սերոբ աղան, որ ամենէն աղքատիկ մարդն ու նիւթակաւի տէր վախճաւուն է, ձեռքին մէջ կը գտնուի...»

«... Վաղը պիտի սկսիմ նահանգային քննութեանց ու շուտով կը տեղեկագրեմ ձեր վսեմութեան...»

Մնամ յոտս կայսերական գահոյից
Արտաբերութիւն Բնիկ
ՇԱՔԻՐ

18... Վսեմ-Բաղաբը

Նախնայնց Սերոբ աղան իր մասնութեան տեղեկագիրը պատրաստած էր եւ վերջին անգամն ըլլալով աչքէ կանցունէր դայն, որ մի գուցէ պակաս բան մը թողուցած էր անոր մէջ։

Կէս զիշերը ժամ մը անցած է։ Դուռը տեղատարափ անձրեւ մը կը խշտար ու ամպերը կորստային ստիկայի գոչումներով։

Իր նստած սենեակը կը գտնուէր պարտէզին մէջ եւ մէկ յարկէ վրայ շինուած էր։

Աշխատութիւնն ու չափազանց յոգնութիւնն աչքերը ծանրացրել էին ու նստած տեղը հազիւ հազ կը կարգար գրածները։

Վերջապէս ըստին ծանրութեան ներքեւ ճնշուած գրասեղանին վրայ ինկած էր ու կը խռկար։

Սյը պահուէն կամայ մը սենեկին դուռը ծխնիին վրայ ճառաց ու մարդ մը ներս մտաւ։

Սյը մտաւր ներսէն Արժուէնին էր, որ կիսովին փաթթուած էր վերարկուի մը մէջ, գլուխը դրած էր թուխ քօլօղ մը եւ կերպարանքը նոսր ու անթափանցելի դիմակ մը անցուցած էր։

Ներսէն Արժուէնին սեմին վրայ կեցաւ պահ մը, չորսդին հայեցաւ, մտիկ ըրաւ ու երկեղալի գուշութեամբ մը սեղանին մօտեցաւ, ուր կը մնար մատնութեան տեղեկագիրը։ Կամայ մը ծոցեւ ու աչք թուղթը գրպանը դրաւ։ Յետոյ առանց սպասելու, դաշոյն մը հանեց ծոցէն ու Սերոբ աղայի սրտին մէջ միտցն ա՛յնքան արագ կերպով ու այնքան ուժգնապէս որ չկրցաւ ձիւ մը հանել ան։ Միայն թէ

անգամ մը բացաւ իր աչքը, ծամածոց իր չիթունքը, չարչիկից իր կուրծքը, գալարուեցաւ, դողդաղ, սեւցաւ ու ինկաւ ակոռէն վար, տախտակամանին վրայ, արեան ճապարկներու մէջ։

— Օ՛խ, շուն քեզի՛, նստած էիր մասնութեան տեղեկագիրը պատրաստելու, միմիջից ներսէն Արժուէնին։ Կեցի՛ր... ձեռքերդ արեւին մէջ թափիւնլու միջոցնե՛ր կը վնասէիր... ահա վերջացուց դաշոնք այս արդարապատ դաշոյնը...»

Ու անշուշտ կերպով պարտէզը մտաւ եւ անկից փողոցն անցնելով անյայտ եղաւ դիւրեւան մութին մէջ։

Սերան յորդ ու գարշելի լեղերը Սերոբ աղայի դէմքը ծածկել էին, երբ լուսուն դէմ սպասուէին անոր սենեակը մտաւ։

Անմիջապէս խնդրել յանձնուեցաւ ոստիկանութեան որ քննութեան ձեռնարկէր։

Մէկ օրուան մէջ ամբողջ քաղաքը տախտակայ դարձաւ. ուրտեղ որ կասկածիլ մարդիկ կային, ձերբակալուեցան ու բանար լեցուեցան։ Բայց անօգուտ բան. ոստիկանութիւնը չկրցաւ տեղեկութիւն մը քաղել. հետեւաբար ոճիւրը մնաց իր խոհրդաւոր գաղտնիքին մէջ։

Սերոբ աղա իր պատիժը գտած էր։ Տարիներէ ի վեր ճնշած էր դեղացին, մասնաւոր սովի տարուան ահաւոր պահանջներու պատճառաւ։

(Շարունակելի)

ՀԱՎԱՏԻՍԱԹԸ ԲՕԼԻԹԻԳԻՅԷ

Թ Ի Ի Ր Ք Ի Ա

Սխալման թանախարհ օւրնադրան նազարէն, իգթիպաի հալ Անատոլիոսան րէտիֆ ասքեր-լերի իքինճի վէ իւննճիւ օրտու-լարա (եանի Մաքէթոնիայ) նազլ իթմէք իչին թէտարիգաթտա պուլըն Լազ պապընտա պահրիէ նէզարէթի էմր ալմըլ տըր :

— Բուս վէ Ա. ստրիա էլչիլերի Մաքէթոնիա իչին գալէմէ ալ-տըզարը իսլահաթ ճէտվէլինի Բէ-թըսպուրկ վէ վիէննա նէզարէթ. լերինէ կէօնտըմիշ օլուպ, թահթը թէզէքիւրտէ պուլընըյօր : Մէզ-քիւր ճէտվէլտէ միւնտէրիճ օլան պէշ նօգթալարտան պաշլըճալարը շուկար տըր :

Հօշիւրլերի հագգանիլէթլէ ալ-մագ, զապիթիլէ Էլէ ժանտարմա-լարըն եէնիտէն թէշքիլի : Մաքէ-թոնիատա Պանգ-Օթօմանըն շէօ-պէր թէսիսի : Էհէմիլիէթլի մէ-մուրիլիլէթլէրէ էլօրօթալըլար թալին օլընմասը :

— Սթանպուլ Բուս Բաթրիգի Երլըզտան վէրիլէն պիր միւսվէտ-տէ մուճիպ, պիւթիւն Մաքէթո-նիա Բուս մէթրօթօլիտլերէ Կոն-գակար Եօլլայուպ, իսթիլալը-լարըն թէշքիլի Երլըզտան Էհալիի սագընտըրմագ իչին նասահաթ իթմիշ տիր :

— Պատրիարք Օրմանեանը ճէհր իտէն Յակոբ խաշիկեան վէ շէ-րիքի ճինայէթի պուլընպ տէ գաշմըլ օլան Պօղոս Գարբիլէիան իտամ (մահուան) մահքիւմ օլ-մուշլար : Պուլընտըն տիկեր շէ-րիքիլերինէ սալիւր ճէզալար հիւքմ օլընմըլ օլուպ, իքիսի էպէտի մահպուսիլէթլէ մահքիւմ վէ պիրի պէրաթ իթմիշ օլտըլը Սթան-պուլտան պա թէլէկրաթի պիւթի-րիլտի : իչպու թէլէկրաթըն պէյա-նընա նազարէն, մազնուկարըն քեաթէսի զէնիլին էրմէնիլէրտէն ճէպրէն բարա թօթալմագ իսթէ-տիլէրիլին սէյլէմիշլէր :

— Աման Գօլնարանիլիօրըն թէ-լէկրաթ միւսիլիլէթի թիւք տէօվէթինին հարպիլէ հազըրլը-ղընտա պուլընտըղըն տարի չըգ-մըլ օլան հալաթիսաթը էսասըզ կէօթէրիյօր :

Իսիւք տարիլէրինտէն նէշաթ իտէն պու կիպի թէքգիպաթըն թաստիգ նէվիտէն թէլազգը ի-տիլի օլտըղընը լուկուլմամալըլը :

— Սթանպուլտա պուլկար մա-լահաթիլիւարը Մ. Կէշէվ Սօ-ֆիա վէ Սթանպուլ հիւքիւմէթլէրի պէյնիտէ թէքէվիլին իտէն միւ-պատէլէի էքքեարտան տօլալը, Պապը Ալի Բահաթլանտըրմագ ի-չին պազը իլահաթ վէրմիշ տիր :

— Գըրմըլը Տէնիլտէ արապ գուրսանլար պիր ինկիլիզ կէմիսինէ հիւքում իթմէլէրի իւզէրինէ, պիր

ինկիլիզ հարապ սէֆինէսի գուրսան-լարը թաադիպ իտուպ, պուլըն-լըն իւշ առէտ կէմիսինի վէ 60 քիշի թուլմուշ տըր : Հօտէյտա-տաքի ինկիլիզ գօնսօլսը գուր-սանլարըն շէտիտէն ճէզալանմասընը իտտաա իտէյօր :

— Բրէվէզատա (Ե. անհա) Մ. Յապիանի նամ պիր իթալիալըյա թիւք ժանտարմալար հիւքում վէ թէճալիլաթտա պուլընտըղարը սէպէպլէ, իթալիա տէօվէթի թիւքիւրա թէհտիտամիզ պիր նօթա վէրուպ, թազմիւնաթ վէ թարզիլէ թալէպ իթմէքտէն մաա-տա, ժանտարմալարըն շէտիտէն ճէզալանմասընը վէ Եանհա վալի-սինին աթիվ տիլէմէսինի իտտաա իթմիշ, վէ աքսի հալիտէ իթա-լիա տօնանմասընը իճաի նու-մալիշ իտէճէկիլի թէհտիտէն իս-թար էլլէմիշ տիր :

ՏԱԽԻԼԻԹԷ

Գօմիթա րէյիսի Պօրիս Սարա-ֆուլըն պիր շէթէ իլէ Մաքէթո-նիայա կէշմիշ օլմասընը Սօֆիա-տան պիր թէլէկրաթի պիւթիլիլէ տիր :

— Պուլկարիայա իլթիւմ իթ-միշ օլան Մաքէթոնիալը խրիս-թիան մուհաճիլլէրին վաթանլու-րընա ալտէթ իթմէլէրի իչին, Պապը Ալի Բուս էլչիսինին պուլկար հիւքիւմէթինէ թէպա-սիւթ իթմէսինի րէճա էլլէմիշ իտի : Էլչի պու պապտա Պուլկա-րիանըն րէյիսի ալմագ իսթէմէ-սինտէ, վիւքէլա րէյիսի Մ. Տա-նէվ մուհաճիլլէրին թիւքիւրա իտէքէշմէսինէ նէզարէթ իթմէք իչին պուլկար վէ թիւք մէմուր-լարտան մուլթիլիլէ պիր գօմիսիօն թէշքիլ օլընմասընը իգթիլաթը-նը կէօթէրմիշ : Պապը Ալի իսէ գօմիսիօնտա պուլկար ազալար թալին իթմէքէ Պուլկարիանըն Մաքէթոնիա իչլէրինէ միւտալի-լէ էլլէմէսինէ հագգ վէրմիշ օլտա-լընը տիւշիւնէրէք, մէզքիւր թէք-լիֆինտէն վազ կէշմիշ տիր :

— Պու կիճէ սահաթ իւշ պու-լուգ րաաթէլէրինտէ շէհրիմիզ հիւքիւմէթ գօնաղընտա հարիգ գուհուր իտուպ, սապահա գատար գօնաղըն Եսլընըզ տէօթ տու-վալարը տիքիլի գալմըլ տըր : Էչ-հալար քիլիլէն Եանմըլ վէ էվ-րազլարտան ճուզի պիր շէյ գուր-թուլմուշ տըր : Եանկըն Էանասըն-տա հէր, նէ գատար շէհրիմիզէ մալիսուս օլան շէտիտ րիւզկիար ալէֆի վէ գըվըճըլարը պիւթիլին էթրաֆա Եալմագտա ըտը իսէտէ հիւքիւմէթ գօնաղընտան մաաաա հիշ պիր Էպիլիլէ մազարաթը թօգանմաթը : Եանան գօնագ թիւք վագթընտան գալմըլ Եա-գընըզ վէ միւնթալալ պիր պի-նա ըտը :

Յ Բ Ա Ն Ս Ա

Մաքէթոնիա իչին թէքիլի օ-լընաճագ իսլահաթտան տօլալը Քրանսա հիւքիւմէթինի իսթիւ-վապ իտէճէկիլին, մէպուսանտան Մ. Տիւժօն տալի պիր սէքթուպլէ խարիճիէ նազըրընա պիւթիլիլէ տիր :

Պաշգա պիր թազըմ մէպուսար տալի Մաքէթոնիա վէ Էրմէնիս-տան իչլէրինտէն տօլալը հիւքիւ-մէթի իսթիլիլէպ իտէճէլէրինի պիւթիլիլէ օլտըզլարընտան, Մ. Տէլգասէ՝ մէզքիւր մէսէլէլէր հագ-գընտա օլընաճագ իսթիլիլէպաթ վէ միւզաքէրաթ իչին ֆիտըվա-րըն 16ընճը կիւնիւ թալիսիս իթ-միշ տիր : Եանի պուլտան իքի-կիւն սօնրա՝ Յրանսա՝ Բարլըմա-նընտա Էրմէնիստան վէ Մաքէ-թոնիա մէսէլէլէրի թէտըզ օլը-նաճալար : վէ պիզ թաֆուլաթը իլէ տէրճ իտէճէկիլի :

ՄԻԻԹԷՆԷՎԼԻԹԷ

Սըրպ գրալը վէ գրալիցասը Աւստրիայա կիթիլիլէր իսէտէ, իմ-բէրաթօր թարաֆընտան աալըզա-տէկեանտէն քիմսէ գարշըլմալուպ, Եսլընըզ սթաթիստա պիր ժէնէ-րալ իմբէրաթօրըն սէլալընը գրա-լա թէֆիլիլէ իթմիշ տիր :

— Պէլիգա գրալընըն Էօմրիւնէ սուր գաստ իթմէք իսթէլէն ա-նարշիսթ Ռիւզիս իտամա մահ-քիւմ օլտը :

— Գարատաղ պէլիլիլէ մէմա-լիքին իտարէլէրինտէ իսլահաթ իճրասը իլէ մէշուլ օլուպ, Էհա-լինին իսթրահաթընը թէմիլին իթտիլիլէնտէն տօլալը ումուճըն խօշնուտիլէթինի մուճիպ օլըյօր : իլք պահարտա Չէթիլէ վէ Կա-թարաթ շէհրիլէրի պէյնիտէ Բօս-թալար օթօմօպլիլէ նազլ օլընմա-լա պաշլալաճագ տըր :

ՍՕՆ ՀԱՎԱՏԻՍԱԹ

ԹԵԼԷԿՐԱՖԻԿԱՐ

Սօֆիա 11 փետր.

Թիւք-պուլկար սինօրը իւզէ-րինտէ թիւք ասքէրլէրինին թէ-ճէմիւսիւ տէվալ իտէր իսէ, պուլ-կար օրտուլընտան տալի գըսմէն սիւահ ալթընա ալընմասընըն իգ-թիլալը հիւքիւմէթ տարիլէրին-տէ հըսս օլընմագտա տըր :

Սօֆիա 11 փետր.

Յէլաւ. Բրէնս վէ Բուս գօնսօ-լուր Պահմէթիլի պէյնիտէ սօ-վըզըզ հասըլ օլտըղընա տալի չըգմըլ օլան շալէաթ էսասըզ օլտըղընը Աման Պիշիլար պիւ-տիրմէլլէ պէրապէր, Մ. Պահ-մէթիլիլէ պու կիւն Եարըն Սօֆիա-լա Եէթիլէճէկիլին իլապէ իտէյօր :

Բարիկ 11 փետր.

Խարիճիէ նազըրը Մ. Տէլգասէ

նալէհան շէտիտ պաշ աղըրընա տիւշար օլուպ գուլվէթտէն Բէք քէսիլտի : Անըն պիր գաշ կիւն թաթիլի մէշուլիլէթ իթմէսի մէճ. պուրի տիր :

Սօֆիա 11 փետր.

Մաքէթոնիալըլարըն հարէքեա-թը սէպէպի իլէ հիւքիւմէթին պազը գազալարտա իտարէի աա-քէրիէ իլան իթմէք էքքեարընտա պուլընտըղը միւրէվիլի տիր :

Սօֆիա 12 փետր.

Միլալիլիլէ գօմէթէսի՝ Էն աալը մաքէթոնիալը օլուպ տէ Պուլկարիա օրտուլընտա իսթիլա-տա օլընան պիւթիլին զապիթ-լէրի իլթիլալա իշթիլալը իթմէկէ տալէթ իլթիլիլէտէն, հարպիէ նազըրը պիր էմրիւնմէ նէշլի իլէ, զապիթլէրտէն Մաքէթոնիա իս-թիլալընա իշթիլալը իտէնիլէրէ շէ-տիտ ճէզալար վէրիլէճէկիլին իս-թար իթտի :

Սօֆիա, Յիլիպէ վէ Գէօսթէն-տիլ գազարարընտա շէթէլէր թէշ-քիլին մէն իթմէք իչին հիւքիւ-մէթ իտարէի ասքէրիէ իլան իտէ ճէք կէօրիւնիյօր :

ԹԻԻԶՃԱՐԻԹԷ

ՎԱՌՆԱ, 1 Փետր

ՊԱԼԵՍՏԻՆԱ	
Վալիս Լիպ. 57-58 հքթ. 9.20/11.40	
Արապա լիպ. 53-52 հքթ. 9.60/11.-	
ԱՐԲԵՆ	
Վալիս 100 քիլո 9.80/10.10	
Արապա 45-50 լիպ. հքթ. 6.- / 6.40	
ԶԱՎՍՏԱՐ	
Վալիս 53-54 լիպ. 7.40/ 7.80	
Արապա 8.- / 8.40	
ՅԱՍՈՒԼԻԱ 100 քիլո 16.- / 20.-	
ԵՌԻՍՏԻՆ	
Վալիս 100 քիլո 10.20/10.60	
Արապա հէքթ. 5.40/ 5.50	
ՄԻՍԻՐ	
Վալիս լիպ. 56-57 հէք. 8.10/8.20	
Արապա լիպ. 56-57 հքթ. 8.10/ 8.50	
ՏԱՐՍ	
Վալիս 100 քիլո 9.60/10.-	
Վալիս մուսթիլէսի ալթուս ֆը-րանքէ, արապա կիւմիլլէ, նաբօ-լէս 20.50 ֆրանք :	

ՍԱՐՐԱՅԻԹԷ

Նաբուլէն 20.40 ֆրանք
Օսմ. լիւրաթ 22.80 ալթուս ֆրանք

ԲԱՍՏՈՒՔ

Վարնա մազալարընտա իլիք սա-թըլարը :
Ինկիլիլէ Էրիկի Ն. 8-14 10.-
» » Ն. 18-24 12.-
Եէրլիլ Էրիկի Ն. 8-14 9.60
Աթըլըն բամուք հօդա 2.-
Բամպուկ ֆիլաթլարը Եիւքսէլմէք-տէ տիր :

ՉՐԻ ԾՍԵՈՒՅՈՒՄ ՉԸ ՀՐԱՏԱՐԱԿՈՒՐ

Պաշտօնական ազդերու տղը (25 տառ)
10 սանդիլ :
Անհատական ազդերու տղը (25 տառ)
20 սանդիլ :
Երկրակալական ազդի համար 20 0/0 զեղջ :
Փոխարկընդ որսու կամ նախկա-րդընդ որկն կանխիկ :

Одговорникъ Н. Драгулевъ
Меч. на Хр. Н. Войниковъ—Варна